

OB 50. OBLETNICI SINDIKATA V STAREM TRGU

POL STOLETJA

Težki so bili časi pred pol in več stoletja. Prva svetovna vojna ni prinesla kljub številnim žrtvam in pustošenju nič dobrega. Vladajoči razred novo nastale kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je bolj kot kdajkoli prej restavriral eksploatatorske odnose proti najširšim delavskim množicam. Življenje je postalo nevzdržno...

Napredni delavci, kmetje in obrtniki, maloštevilna inteligenca, posebno pa tisti ljudje vseh slojev, ki so se vračali iz ujetništva pod vtisi velike sovjetske oktobrske revolucije, so se zavedali, da bo zopet potrebna borba — tokrat za svoje najosnovnejše človečanske pravice. Prežeti s to idejo so se v letu 1919 z geslom nekaj mesecev prej ustanovljene Komunistične partije: »Proletarci vseh dežel, združite se!« združili že prej neodvisni delavski sindikati v sindikalno organizacijo delavcev za vso državo — URSSJ (Ujedinjeni radniški sindikalni savez Jugoslavije).

Kmalu po ustanovitvi raznih sindikatov URSSJ je bila v Ljubljani ustanovljena »Zveza lesnih delavcev in sorodnih strok na slovenskem ozemlju«, ki je odpirala svoje podružnice po vsej Sloveniji. Priganjaški sistem, brezposelnost, 12-urni delavnik in druge težave so narekivale, da je bila pod vodstvom tov. Jerneja Dimica ustanovljena na Marofu ena prvih sindikalnih organizacij na Notranjskem. Delavci z žage Marof, parne žage »Franja Zagarja« v Markovcu in Podcerkvi so se združili v »Zvezo lesnih delavcev — podružnica v Starem trgu pri Rakeku«. V tem času se je v Loški dolini ustanovilo tudi prvo delavsko kulturno in prosvetno društvo Svoboda, ki je skrbelo za kulturni razvoj vsega delavstva.

Ze zgodaj spomladi 1920. leta se je začela organizirana akcija za 8-urni delavnik za enake mezde, čemur so se takratni kapitalisti odločno upirali. Delavstvo je bilo pred hudo preizkušnjo in se je po daljšem posvetovanju s centralo odločilo za stavko, ki pa je trajala le nekaj dni. Stavka je popolnoma uspela. To je bil prvi uspeh tega sindikata, ki je žel velik ugled in podporo med ostalim prebivalstvom.

Sindikalno in kulturno gibanje se je še posebej razmahnilo po zgraditvi delavskega doma v Pudobu. Za gradnjo doma so delavci prispevali po sklepu sindikata vsak po svojih močeh in s prostovoljnimi delom. Krog zavernih delavcev se je začel širiti sindikat in kulturno društvo pa je raslo in se usposabljal za nadaljnjo borbo. Draginja je vedno bolj naraščala, kapitalisti pa so oderuško grabili vedno več. Začela so se pogajanja med predstavniki delavcev in kapitalisti. Predstavniki delavcev so bili v te namene posebej izvoljeni — to so bili tako imenovani obratni zaupniki. Kadar zaupniki niso uspeli pri pogajanjih, je bilo potrebno sklicati sindikalna zboro-

vanja, za katera pa je bilo potrebno dovoljenje Okrajnega glavarstva v Logatcu. Odobrenih zborovanj pa se je »udeleževala« takratna policija, ki je le-te največkrat razgnala.

Stavka je bila vedno dvorezen nož. Tako je bilo v tem obdobju v Loški dolini več uspešnih pa tudi neuspešnih stavk. Najuspešnejše stavke sodijo v leto 1926 in 1928, ki sta prinesli povišanje plač, priznanje obratnih zaupnikov in druge manjše ugodnosti. Velik uspeh je bil tudi prisiljenje kapitalista, da je bil pripravljen razpravljati o priporjenih pravicah delavstva in podpisovati kolektivne pogodbe.

Za občinske volitve leta 1933 je sindikat pripravil samostojno kandidatno listo, vendar ni uspel. Prvega delavskega predstavnika tov. Feliksa Razdriha je tako čakala težka naloga. Na občinskih sejah je bil vztrajen nasprotnik klerikalcev in liberalcev, ki so v glavnem vodili protidelavsko politiko in v odgovor zaplenili za njih »nevarni« delavski dom. Sedež sindikata se je moral zopet preseliti v prostore žage na Marofu. V teh prostorih je bil sprejet sklep, da se za občinske volitve v letu 1936 ponovno predloži samostojna lista — imenovana »Zveza delovnega ljudstva«. Z izredno načrtno agitacijo med najširšim prebivalstvom in kljub množičnemu terorju oblasti, ki so preganjale agitatorje, je bila slednja prisiljena kloniti. Volitve so prinesle delavskemu gibanju veliko zmagovalstvo. Delovno ljudstvo Loške doline je dobilo svojega prvega župana — kmeta tov. Jožeta Mlakarja iz Ige vasi. Tako se je zrušila štiridesletna klerikalna trdnjava v Starem trgu.

Boji za pridobljeno oblast so se nadaljevali. Na banovinski oblasti v Ljubljani je sedel ban Natlačen — poznejši vojni zločinec in pazil na vsak korak »loških republikancev«, ki so obdržali občino v svojih rokah vse do leta 1938, ko so oblasti razpisale nove volitve, s katerimi naj bi združili občini Lož in Stari trg, računajoč na svojo rehabilitacijo. V sodelovanju z loškimi volilci je »Zveza delovnega ljudstva« ponovno zmagala z veliko večino.

Prišlo je leto 1940. Fašizem se je pripravljal na svoj veliki sramotni pohod. Vlada Cvetković-Maček je prepovedala vsakršno sindikalno in druga napredna gibanja. V tem letu je bila v Loški dolini tajno ustanovljena prva celica KP pod vodstvom tov. Janeza Hribarja. Rekrutirana iz vrst sindikalnih delavcev je imela nalogo, da organizira med de-

lavstvom nove partijske celice, posebno med mladino in organizira mladinsko organizacijo SKOJ.

Prišlo je nesrečno leto 1941. Sindikat in delovno ljudstvo na območju sedanje cerkniške občine je bilo pripravljeno na oborožen spopad s fašizmom.

Napad na Lož oktobra 1941 je bil eden najmočnejših na Notranjskem. Italijanski okupator je začel s streljanjem mladih ljudi,

ki so bili v teh odborih. V maju 1942 je bila Loška dolina že proglašena za osvobodeno ozemlje. Zopet je nastopil tajni sindikat in pod vodstvom članov KP odredil ustavev dela na področju celotne občine ter razglasil splošno mobilizacijo.

Novi sindikalni odbor je zahteval od kapitalistov, da dajo vsem delavcem v naprej trimesečno plačo, v obratnem primeru pa bodo razlašeni. Po daljših prego-

vorih je uspela tudi ta akcija tega borbenega sindikata.

Po osvoboditvi so sindikati dobili novo nemajhno vlogo v kvalitativnem širjenju samoupravnega sistema in kot taki nadaljujejo svojo pred 50 leti začrtano borbena dejavnost.

(Izvečki iz referata tov. Franca Levca st. s proslave 50. obletnice ustanovitve sindikata v Loški dolini)

Letos je 105 delavcev praznovalo delovni jubilej

Kakor vsako leto, so tudi letos denarno nagradili vse tiste delavce, ki so pri podjetju neprekinjeno deset, petnajst in dvajset let.

Dan pred 1. majem so po poslovnih enotah organizirali sestanke slavlencev. Pred razdelitvijo nagrad so jim predsedniki delavskih svetov v svojih govorih čestitali za delovni jubilej. Potem, ko so ugotovili gospodarske uspehe, ki jih zlasti v zadnjem času dosega naše podjetje, so poudarili tudi zasluge, ki jih imajo jubilarji za razvoj podjetja. Poudarili so, da so nagrade za stalnost dela pravzaprav priznanje delavcem za vse tisto, kar pojmujemo pod strokovnostjo,

uspehom pri delu, disciplino in podobnim.

Dolgoletni delovni staž pri podjetju nedvomno pomeni večjo strokovnost, večjo uveljavitev in njegovih delovnih sposobnosti.

Prav je, da se tega naši samoupravni organi zavedajo in da se takih jubilejnih spominjajo delavcev s primerno denarno nagrado. Prav ti delavci so namreč tisti člani kolektiva, od katerih je v veliki meri odvisna strokovnost, ki jo skupaj z delovnimi izkušnjami posredujejo mlajšim delavcem.

Kaj pomeni ustaljenost kolektiva, nam pove podatek o povečani produktivnosti. Od začetka gospodarske in družbene refor-

me je produktivnost narasla za več kot 15% letno. To omenjam zato, da bi poudaril prednosti dolgoletnega delovnega staža.

Letos je v podjetju praznovalo delovni jubilej 105 delavcev: z desetletnim delovnim stažem 37, s petnajstletnim 55 delavcev in z dvajsetletnim delovnim stažem 18 članov kolektiva.

Z dvajsetletnim delovnim stažem jih je bilo največ v poslovni enoti TP Cerknica, kjer jih je bilo osem: Franc Klančar, Leopold Kos, Jože Kos, Tone Kebe, Jože Mulec, Tone Sever, Zofija in Stane Vrenko.

V tovarni pohišva Martinjak je praznovalo dvajsetletni delov-

Konec na 2. strani

Proslavljanje 1. maja — praznika delovnih ljudi na Brestu

Prvi poslovni obisk v Skandinaviji

Pohištvo iz nordijskih dežel, predvsem pa pohištvo iz Danske, zelo visoko ceni v svetu tako po izvirnosti modelov, kakor tudi po kvaliteti.

Ni slučajno, da največ svojega pohištva izvozijo ravno v dežele z visokim standardom in sicer v Združene države Amerike, Kanado, Zahodno Nemčijo, Francijo, Švedsko in še nekatere druge države.

Za svoje pohištvo Danci dosežejo tudi zelo visoke cene, ker ti izdelki tudi po funkcionalnosti predstavljajo poseben razred. Mnogo časa je prevladovalo mišljenje, da v dežele, ki imajo tako razvito lesno predelovalno industrijo, ni mogoče prodajati tovrstnih izdelkov iz drugih dežel. Prepričali smo se, da temu ni tako. Ob obisku nekaterih naših prvih kupcev sem presenečen ugotovil, da zelo mnogo pohištva tako v demontažnem pa tudi v montažnem stanju prihaja v nordijske dežele iz vzhodnih držav. npr. iz Poljske, Romunije, Češko-slovaške in malo manj tudi iz Madžarske in Bolgarije.

Na žalost sem ugotovil, da smo tukaj, če že ne prepozni, pa vsaj zelo slabi poznavalci tega tržišča in če hočemo tudi mi postati eden od proizvajalcev pohištva za to tržišče, moramo tega tudi dobro obdelati.

Ravno zaradi nepoznavanja trga, tako od strani izvoznikov, kakor tudi od strani nas samih, so nastale težave že pri prvih dobavah za nekaj švedskih in danskih kupcev, ki imajo možnosti in željo nadaljevati začeto sodelovanje.

Torej vsekakor nas prvi neuspehi ne smejo ustaviti na pol poti, temveč moramo problema-

tiko, ki na tem področju nastaja, sproti reševati in si pridobiti strokovnih izkušenj tudi za obdelavo takšnega tržišča, kakršno je nordijsko.

Imel sem priliko obiskati tudi Salon pohištva 1969 v Københavnu. Seveda so razstavljali samo Skandinavci in sicer. Danska, Švedska, Norveška in Finska. Lahko trdim, da je bila to resnično manifestacija domiselnosti arhitektov in oblikovalcev. Nič manjše zasluge za tako uspešno razstavo, so si pridobili tudi proizvajalci. Prepričan sem, da pri tako vzornem in svojstvenem pohištvu tudi komercialni uspehi ne izostajajo.

Salon je bil zelo dobro obiskan in me čudi, da Jugoslovani izjemno nekaj Slovencev, ni bilo opaziti. Mislim, da bi arhitekti pa tudi tehnični kadri naših to-

varn, ki izdelujejo kvalitetno pohištvo mnogo pridobili, če bi se takšnih prireditev udeleževali. To poudarjam zaradi tega, ker skandinavsko pohištvo poznamo že dolgo po svojih izvedbah, manj pa po njegovi kvaliteti.

Morda ne bo odveč, če spet spomnim na problem površinske obdelave, katero je treba dejansko sprejeti tudi pri nas, ker ima velikanske prednosti pred klasično, danes že zastarelo obdelavo z nitrolaki.

Na prvi obisk Skandinavije je bil, kot ugotavljam, malo pozen, vendar upam, da bo pripomogel k nadaljnjemu obdelovanju tega področja in s tem tudi približal problematiko tudi ostalim strokovnim kadrom, seveda v kolikor se bomo potrudili in začete posle razvijali in širili.

F. Turk

Obisk gospoda Morsa

Kakor vsako leto, nas je tudi letos obiskal gospod Mors, lastnik firme z enakim imenom. Za njegov obisk smo pripravili lepo kolekcijo vzorcev, na osnovi katerih bo pripravil program za leto 1970. Izmed njih je prišlo v ožjo izbiro le nekaj vzorcev, ki pa jih bo treba konstruirati in oblikovno še obdelati in pripraviti nove vzorce za septemberski obisk.

Na osnovi informacij, ki nam jih je posredoval, se giblje potrošnja glasbenih omaric vedno bolj v smeri špansko-mediteranskega stila. Zato je treba pričakovati, da bo v prihodnjem letu več izdelkov v tem stilu, manj pa z modernimi linijami. Za špansko-mediteranski stil smatramo linijo omaric 691, 694, 696 itd.

Prodaja omaric gre dokaj dobro, težava je le v tem, da zaradi januarske in februarjske stavke luških delavcev nekaj časa ni imel blaga. Ker ladij niso razkladali sproti, kakor so prihajale v New York, se je nakopičilo mnogo omaric v namembni luki, pri nas pa je primanjkovalo ladijskega prostora in ni bilo mogoče naložiti vsega blaga.

Za prihodnje leto meni, da bo treba uvesti v proizvodnjo tudi omarice za televizorje, tako da bo na eni omarici imel TV-sprejemnik, radio, gramofon in magnetofon. Zlasti barvna televizija se je v zadnjem času v Združenih državah Amerike močno razširila, tako da so na tem področju možnosti za plasma pohištvenega dela sprejemnika še velikanske.

Gospod Mors nas bo znova obiskal septembra, ko se bomo dokončno pogovorili o poslih za naslednje leto.

T. Kebe

Letos je 105 delavcev praznovalo delovni jubilej

Nadaljevanje s 1. strani

ni jubilej 5 članov kolektiva: Ivan Hribar, Ančka Premrov, Matija Rok in Stane Rutar.

Iz Bazenske žage sta praznovala 20 let neprekinjenega dela Franc Bečaj in Milan Troha.

Iz Tovarne ivernatih plošč sta dvajseti delovni jubilej praznovala Jože Lovko in Slavko Švigelj.

Iz skupnih strokovnih služb Mara Kebe in iz TLI Stari trg Tina Klakar.

Vsem jubilarantom, še posebej pa tistim z dvajsetletnim delovnim stažem, iskreno čestitamo!

Jubilanti tovarne pohištva Cerknica

Mejni stroški pomemben pokazatelj poslovnih odločitev

Namen tega sestavka je seznaniti naše strokovne delavce o teoriji mejnih stroškov in pripraviti pogoje, da bi to teorijo prenesli v prakso Bresta. Mejni stroški imajo čisto drugačen pomen, kot naziv mejno podjetje (to je tisto podjetje, ki proizvaja pod najslabšimi pogoji in je na pragu rentabilnega poslovanja).

S stališča kalkulacij poznamo mejne (dodatne) stroške, ki so zelo pomembni za poslovne odločitve, vendar jih v naši praksi ne poznamo.

Bistvo teh stroškov je v gibanju fiksnih in variabilnih stroškov proizvodnje. Znano je, da so določeni proizvodni stroški fiksní (ostajajo nespremenjeni pri različnih obsegih proizvodnje), kar pomeni, da se stroški na enoto proizvoda s povečanjem proizvodnje do določene meje nižajo. Mejni stroški so potemtakem stroški, potrebni za proizvodnjo dodatnega proizvoda (stroški za proizvodnjo tretjega izdelka, če smo do sedaj proizvajali dva proizvoda).

Primer:

Enota proizvodnje	Celotni stroški	Mejni stroški
1	10.000	8.000
2	18.000	6.000
3	24.000	5.000
4	29.000	

Zviševanje cene kateregakoli dejavnika v proizvodnji bo očitno pomaknilo tudi mejne stroške navzgor. Zlasti se mi zdi, da bi ta metoda v sedanjem proizvodnem procesu Bresta (zlasti finalne proizvodnje) omogočila pravilne odločitve, kaj proizvajati in v kolikšnih količinah. Če smo razdelili stroške na fiksne in variabilne, potem nam je znan eden izmed osnovnih pogojev za ugotavljanje mejnih stroškov (planskih).

Za proizvodnjo določenega meseca imamo na voljo omenjeno število učinkovitih ur. Kako je v tem primeru mogoče določiti najugodnejšo strukturo proizvodnje, če je proizvodni program že za mesec dva v naprej znan? Najugodnejše razmerje proizvodnje določenega izdelka je izenačeno razmerje med mejnimi stroški in mejnimi dohodki — ugotavljamo jih ravno tako, kot mejne stroške odštevanja prejšnje od sedanje enote $n-(n-1)$. Jasno je, da ni potrebno izredno veliko naštevaje enot, saj med enotami, med katerimi se nam kaže najugodnejše razmerje, ugotovimo natančno količino proizvodnje z omenjeno matematično interpolacijo.

Ker proizvajamo širši asortiment izdelkov, je treba pripraviti za vse proizvode optimalno količino proizvodnje in jih postaviti v ranžirno vrsto po masah planiranega profita.

Glede na omejeno število ur po ranžirni vrsti ugotovimo proizvodnjo; za morebitno pomanjkanje obsega ur se zmanjša najmanj dobičkonosna količina.

Celotni sistem izdelave optimalne proizvodnje je ozko povezan z možnostjo plasmaja, časom plasmaja in stroški skladiščenja, saj bi bilo nesmiselno proizvajati zaloge (kljub optimalni proizvodnji) za daljše časovno obdobje, ker bi se potem doseženi večji profit zaradi ugodnejšega razmerja proizvodnje porabil za financiranje virov večjih zalog. To pa ni naš cilj. Zato bi rad s tem sestavkom spodbudil strokovne delavce v Brestu k razmišljanju o učinkovitosti in možnosti uporabe (ne samo omenjene temveč tudi drugih) metod za ugotavljanje najboljše proizvodnega procesa.

To idejo bi konkretizirali z nadrobnejšimi matematično-statističnimi izračuni v en sistem, ki bi omogočil pravilne poslovne odločitve. Naj končam z mislijo, da so mejni stroški življenjski ekonomski pojem.

B. Mišič

Nov oddelek Tehniške šole v Cerknici

Potrebe po strokovnih delavcih so na Brestu še vedno velike. Pred štirimi leti smo se zaradi pomanjkanja delavcev s srednjo izobrazbo — lesnih tehnikov, odločili ustanoviti lasten oddelek redne tehniške šole lesne smeri v Cerknici. Zaradi vedno večjih zahtev naše tehnologije smo tudi lani vpisali v prvi letnik TSS v Cerknici 26 dijakov.

Analize kadrovskega stanja so pokazale, da bomo imeli kljub izdatnemu prilivu mladih tehnikov v pogojih modernizacije proizvodnje teh strokovnjakov še vedno premalo. Zaradi tega smo že v začetku letošnjega leta pričeli z analiziranjem možnosti odprtja novega prvega letnika TS v Cerknici.

Z vodstvom TSS za KMRLP — lesni odsek in Republiško izobraževalno skupnostjo smo dosegli načelno soglasje o novem letniku v Cerknici.

Kadrovska komisija in kadrovskega tim sta na podlagi ugotovitev dala predlog Centralnemu upravnemu odboru v razpravo in sklepanje. Člani upravnega odbora so z razumevanjem obravnavali predlog in ga soglasno sprejeli.

Kadrovska služba podjetja je že v začetku aprila pričela z načrtnimi analizami kadrov, ki se bodo jeseni vpisali v prvi letnik. Vsem učencem osmih razredov v naši občini je bila podana izčrpana informacija o možnostih šolanja, o poklicu lesnega tebnika,

možnosti zaposlitve in podobnem. Prav tako smo organizirali roditeljske sestanke, na katerih so starši in učenci dobili še podrobnejše informacije o šolanju in bodočem poklicu. Da bi zagotovili dober kadrovskega sestav v razredu, smo se odločili na selekcijo vseh prijavljenih kandidatov. Kriteriji za sprejem so šolski uspeh v zadnjih treh letih, mnenje šole in izbrani testi. Doslej se je na našem področju prijavilo 35 dijakov in deklet, od tega 20 fantov. Ker bomo sprejeli v letnik večino fantov, smo vzpostavili kontakt tudi z osnovnimi šolami ribniške in logaške občine. Doslej so se prijavili 3 dijaki iz Logatec, od drugod pa še pričakujemo prijave.

Zanimanje za vpis je vsekakor posledica dobrih izkušenj, ki jih imajo starši in učenci pri obeh letnikih šole v Cerknici, in dobrih ter pravočasnih priprav na sodelovanje vodstev šolskih kolektivov, Zavoda za zaposlovanje delavcev v Cerknici in kadrovske službe podjetja.

Ker je na Brestu zaposlenih veliko mladih delavcev, smo se s tajništvu poslovnih enot dogovorili tudi o individualnem informiranju mladih delavcev o možnosti vpisa v prvi letnik. Mladi delavci bodo obiskovali šolo kot redni dijaki in v času šolanja ne bodo v delovnem razmerju. Doslej pa žal nismo prejeli še nobene prijave.

V. Harmel

Nova vsebina dela komisij

Na zadnji seji centralnega upravnega odbora so med drugim obravnavali tudi vsebino dela komisij pri delavskem svetu podjetja. Vsebinska dela komisij izhajajo iz poslovne politike za leto 1969.

Izvajanje poslovne politike za leto 1969 in s tem uveljavljanje načel blagovno-tržnega gospodarstva zahteva, da dobijo samoupravni organi ustrezno vsebino in obliko dela. Dosegli smo tako stopnjo razvoja, ki terja drugačne, zahtevnejše oblike funkcionalnega upravljanja. Vsak organ mora biti za svoje delo kvalificiran in za to delo tudi odgovoren. Pa ne samo to, obvladovanje uspešnega poslovanja podjetja je tesno povezano s hitrimi poslovnimi odločitvami. Načela take politike upravljanja zahtevajo ustrezno delitev dela med centralnim delavskim svetom in upravnim odborom na eni strani in komisijami na drugi strani. Vsebinska dela centralnega delavskega sveta in upravnega odbora mora postati politika kompleksnega poslovanja podjetja, izrpa-

vanje te politike pa vsebinska dela komisij pri centralnem delavskem svetu, kot kolektivno timskih samoupravnih organov strokovnega karakterja. Po tem principu bo zagotovljena pri izvrševanju konkretnih nalog večja strokovnost, hitrejša in boljše obvladovanje poslovnih odločitev in s tem tudi večja učinkovitost dela samoupravnih in strokovnih organov.

Iz opisane delitve dela izhajajo tudi vsebinska dela komisij. Na osnovi te vsebine dela bodo komisije sestavile okvirni plan dela komisij za letošnje leto.

Po sedanji organizaciji delajo pri centralnih organih sledeče komisije:

- finančno ekonomska komisija,
- komisija za vrednotenje delovnih mest,
- kadrovska komisija,
- komisija za varnost pri delu in požarno varnost,
- komisija za stanovanjsko vprašanje,
- komisija za invalide,
- komisija za odlikovanja in

— komisija za informacije.

Sedanje komisije, ki delajo na konkretnih področjih dela, tudi ne obsegajo vprašanja in problematiko celotnega poslovnega procesa. Tako ni v njihovem delokrogu morda celo najpomembnejših področij poslovanja: prodaje, nabave in tehnologije. Tako polovičen delokrog komisij je bil tudi predmet razprave na upravnem odboru podjetja. Da bi čimprej uvedli tudi na navedenih področjih dela kolektivno timske organe, ki reducirajo vlogo individualizma na vseh toriščih poslovnih odločitev, so sprejeli dva sklepa:

1. razširiti je potrebno kolektivno timsko delo tudi na področje komercialne in tehnologije,
2. izdelati je potrebno študijo funkcionalnega upravljanja z jasnimi opredelitvami organov poslovnega in organov operativnega značaja.

Študija bo vsekakor še predmet razprave, saj bodo njene principi sestavni del predloga novega statuta podjetja.

D. Mlinar

Dnevna soba »Florida«

Načrt izobraževanja za 1969. leto

Centralni upravni odbor je na zadnji seji med drugim obravnaval tudi načrt izobraževanja za letošnje leto. Ugotovil je, da je predloženi načrt sicer zajel splošno izobraževanje za razne profile, vendar pa je bilo v tem načrtu popolnoma izpuščeno vprašanje izobraževanja delavcev, ki bodo vključeni po rekonstrukciji na nove tehnološke naprave.

Zaradi tega je bila pred kadrovske službe postavljena naloga proučitve kadrov, ki naj se aktivno vključijo v nove tehnološke naprave od inženirjev do delavcev, ki bodo kasneje upravljali s temi napravami. Po dokončnem sestavu programa izobraževanja, ki naj zajema zgolj strokovno tehnična vprašanja in varnost pri delu, se vsi kadri vključijo v obvezno izobraževanje, ločeno po skupinah. Vsaka skupina predstavlja določeno strokovno zaokroženo področje dela kot npr. površinska, egalizacija in razrez plošč itd. Za vsako skupino bo imenovan vodja skupine, ki bo odgovoren za aktivno izobraževanje, celotno akcijo

pa strokovno vodijo nosilci investicij po posameznih tovarnah — sodelavci investicijske skupine skupnih strokovnih služb.

Ugotovljeno je bilo, da se praktično šele s to akcijo zaključijo krogotok investicije, kajti že praksa je pokazala, da brez strokovnosti ni mogoče obvladovati tehnologije, posebno pa še pri tako povečanem obsegu, kot je sedaj pri nas.

Centralni upravni odbor je pri analiziranju tega problema tudi ugotovil, da bo že sedaj, kakor tudi perspektivno primanjkovalo tehničnega kadra in je zato sklenil, da se odpre nov letnik tehniške srednje šole v Cerknici, ker je to praktično zadnja možnost za tako obliko izobraževanja, kajti v bodoče matična šola v Ljubljani ne bo več dovoljevala dislociranih oddelkov.

Sprejet je bil tudi splošni del načrta izobraževanja z zahtevo, da se do jesenske sezone temeljito analizira in da se začne izvajati v kasnejšem obdobju 1969/70.

J. Mele

Prvi maturanti tudi v Cerknici

Gaudeamus igitur! — Veselimo se torej!

To staro pesem maturantov je ob koncu rednega pouka zapelo 23 dijakov Tehniške šole lesne stroke dislociranega oddelka v Cerknici. Prva generacija mladih deklet in fantov, doma iz različnih krajev cerkniške občine, je prišla do cilja, ki si ga je zastavila pred štirimi leti.

To je pomemben dogodek za Cerknico. Še pomembnejši pa je za mlade bodoče tehnike in za Brest, kamor bodo skoraj vsi prišli na delo.

Dijaki so imeli ves pouk v učilnicah osnovne šole v Cerknici. Večina jih je stanovala v Cerknici, nekateri pa so se vozili v šolo iz bližnjih krajev. Praktično delo in vaje so imeli v delavnicah Brestovih tovarn. Tako organizirano izobraževanje je dijakom omogočilo, da so že med šolanjem spoznali probleme, ki jih bodo morali kasneje kot Brestovi strokovni delavci reševati v praksi. Devetnajst dijakov je namreč štiri-

pendiral Brest, ker prav delavce s takšno izobrazbo v Brestu najbolj potrebujemo. Dijaki, ki sodo končali šolanje s prav dobrim in odličnim uspehom, bodo študirali na univerzi na tistih fakultetah, kjer se šolajo takšni strokovni kadri, ki jih Brest potrebuje. Če se bodo odločili za študij na takih fakultetah, jih bo Brest tudi vnaprej štipendiral.

Dijaki so v štiriletnem šolanju dosegli dobre uspehe. V primerjavi z oddelki vsega lesnega oddelka je bil cerkniški oddelk vedno najboljši. K uspehom je pripomogla večja prizadevnost. Nekateri strogi profesorji, ki poučujo na ljubljanskih oddelkih in so poučevali v Cerknici (inženir Sgerm, profesor Brenčič), so povedali, da radi hodijo na predavanja v Cerknico, čeprav je to zanje precej naporno. Rekli so, da je znanje naših dijakov neprimerno bolj široko in temeljito, da so dijaki bolj disciplinirani in ubogljivi. Te besede so dokaz, da uspehi niso slučajni. K takim

uspehom pa je verjetno pripomogla tudi stroga izbira ob vpisu in med šolanjem. V začetku je bilo prijavljenih za oddelke v Cerknici kar 50 dijakov. Prvi letnik je začelo obiskovati 34 dijakov. Med njimi je bilo več kot polovica takih, ki so bili v osnovni šoli odlični ali prav dobri. Razen uspeha so ob vpisu upoštevali še rezultate sprejemnega izpita in psihološkega testa.

Mladim fantom in dekletom, ki so se lani in letos odločili, da bodo šolanje nadaljevali na Tehniški šoli za lesno stroko — oddelku v Cerknici, je ta generacija maturantov odprla pot, dokazala, da je mogoče uspeti in da so bile takratne odločitve organizatorjev o takem načinu izobraževanja pravilne.

Dijakom, ki se sedaj mrzlično pripravljajo še za zadnji preizkus znanja, maturo, želimo veliko uspehov in naj bi bilo znanje, ki ga bodo pokazali ob maturi, krona vsega dosedanjega.

J. Otoničar

Maturanti Tehniške lesne šole dislociranega oddelka v Cerknici

Kako izpolnjujemo letni načrt

V Tovarni lesnih izdelkov Stari trg smo načrt za I. tromesečje uspešno izpolnili. V normiranih urah smo ga presegli za 9%, prav toliko pa smo presegli tudi finančni načrt proizvodnje. Na te uspehe je vplivalo naslednje: za 22% so presegli načrt v ekonomski enoti stolarna, za 14% v zabojarni, medtem ko je žagalnica izpolnila komaj 97% načrta.

Te uspehe smo dosegli tudi zaradi zadovoljivih naročil embalaže od ostalih poslovnih enot in konjunkturalne ladijskega pada na tržišču. V žagalnici načrta niso izpolnili zaradi slabega dovoda hlodovine v zimskih mesecih in ni pravočasno prišlo do dogovora z GG Postojna o cenah hlodovine. Vezava obratnih sredstev hlodovine pa je bila pod dolgoletnim poprečjem. Ugodno smo izpolnili tudi načrt prodaje, saj smo tri-mesečno realizacijo presegli za 20 odstotkov, kar je tudi pozitivno vplivalo na vezavo obratnih sredstev in vezavo kapitala na sploh.

Če primerjamo, kako smo načrt izpolnili lani v prvem tromesečju, vidimo, da je obseg proizvodnje višji za 11%. V aprilu smo načrt presegli za 4,3% oziroma je bil obseg proizvodnje večji od lanskega poprečja za 5,7%. Poslovna enota je zastavljena naloge v prvih štirih mesecih uspešno izpolnila.

Pri delovnem načrtu za maj pa se je pokazalo, da zabojarna

praktično nima drugih naročil kot za ladijski pod. Prav tako so se pojavile težave pri asortimentu stolarne. Čeprav je poslovna enota 6% nad kumulativno polletnega načrta, je mogoče, da proizvodnega načrta za I. polletje ne bo izpolnila. Embalažo za pakiranje naročajo izven kombinata, čeprav kapacitete zabojarne niso zasedene.

Prizadete poslovne enote se ne držijo dogovorov in ne gledajo na interese kombinata kot celote. Čutiti je tudi posledice reorganizacije v skupnih strokovnih službah, saj ni nihče zadolžen za notranjo kooperacijo. Zastavlja se vprašanje, ali je potrebno, da oddelki embalaže v zabojarni še obratuje oziroma, ali naj stolarna dela s polovično zmogljivostjo. Obveznosti, ki jih je prevzela z letnim načrtom, poslovna enota ne bo mogla izpolniti brez sodelovanja ustreznih strokovnih služb.

Ob vsem tem smo v poslovni enoti pričeli razmišljati, da bi v sedanji situaciji prešli z dodatnimi investicijami na dokončno proizvodnjo stola Sardan. Tako bi rešili vprašanje zaposlitve v oddelku embalaže. Dosedanje analize so ekonomsko utemeljile omejene investicije.

Mislil iz tega sestavka bi bilo treba obravnavati v okviru skupnih interesov kombinata oziroma ekonomskih utemeljitev.

A. Pišek

OBISK V HANNOVRU

Hannover leži daleč na severu Zahodne Nemčije. Vsaki dve leti je prizorišče velike mednarodne revije industrijskih dosežkov. Tu se srečajo razstavljalci iz vse Zahodne Evrope, največ pa je seveda Nemcev. Na prostoru, ki ima več kot 300.000 m² pokritih površin in še precej več odprtih, se zbere več kot 15.000 razstavljalcev. V desetih dneh, kolikor je bila ta revija odprta, si jo je ogledalo skoraj dva milijona ljudi. Marsikdo se bo vprašal, kako se vsa ta množica ljudi v tako kratkem času zlije na relativno majhnem prostoru. Precej obiskovalcev se pripelje na sejem z osebnimi avtomobili. Za parkiranje avtomobilov je na voljo več velikih parkirnih prostorov, ki sprejmejo lahko nekaj deset tisoč avtomobilov. Glavnina ljudi pa prihaja na sejem s tramvaji. Organizacija dovoza je občasno vredna. Kljub taki množici ljudi ni pretirane gneče. Tramvaji prihajajo in odhajajo s postaje na vsakih nekaj sekund. Čakajo le toliko, da ustrezno število ljudi vstopi in že odpeljejo.

Dovolj naj bo teh splošnih vtisov. Nas zanima predvsem napredek, ki so ga dosegli pri lesno obdelovalnih strojih. Če letošnji

razstavo primerjamo z razstavo pred dvema letoma, potem lahko ugotovimo, da posebnega napredka pravzaprav ni. Opaziti je bilo le nekaj novosti, ki jih pred dvema letoma še ni bilo.

Na letošnjem sejmu smo prvič opazili, da je več firm zadovoljivo, da ne rečem odlično rešilo furniranje profiliranih ali okroglih robov. Princip furniranja je podoben kot pri našem furniranju na ravne robove, le da lepilo nanašajo na furnir, ne pa na rob plošče. Lepilo furnir omešča in okrepi, da se na blagih vogalih zlomi. Stroji delajo popolnoma avtomatično. Delavec položi ploščo na delovno mizo, vse ostalo pa opravi stroj sam.

Pri navadnih furnirkih robov sta dve firmi, IMA in Hommag, razstavili furnirke robov z vgrajenim formatnim obrezom. To je bila novost, ki je pred dvema letoma še ni bilo opaziti. Seveda pa ti priključki ne morejo opraviti drugega kot navadni obrez. Kakšno brazdanje ali kaj podobnega ni mogoče. Ta dva stroja sta bila izredno težka in močno grajena. Dolga sta okrog osem metrov, širina pa je poljubna.

Posebno novost je razstavila firma IMA. To je stroj za impre-

gnacijo robov pri iverastih ploščah. Funkcija tega stroja je, da slabe porozne robove plošč impregnira, ali razumljiveje povedano, prepoji z zmesjo lepila in nekoga dodatka. Stroj to zmes z velikim pritiskom vbrizga 3 do 4 centimetre globoko v rob. To rob tako okrepi, da ni nikakršne bojazni pri privijanju spon. Stroj je dokaj drag in pri sedanjki kvaliteti iverastih plošč je skoraj nepotreben.

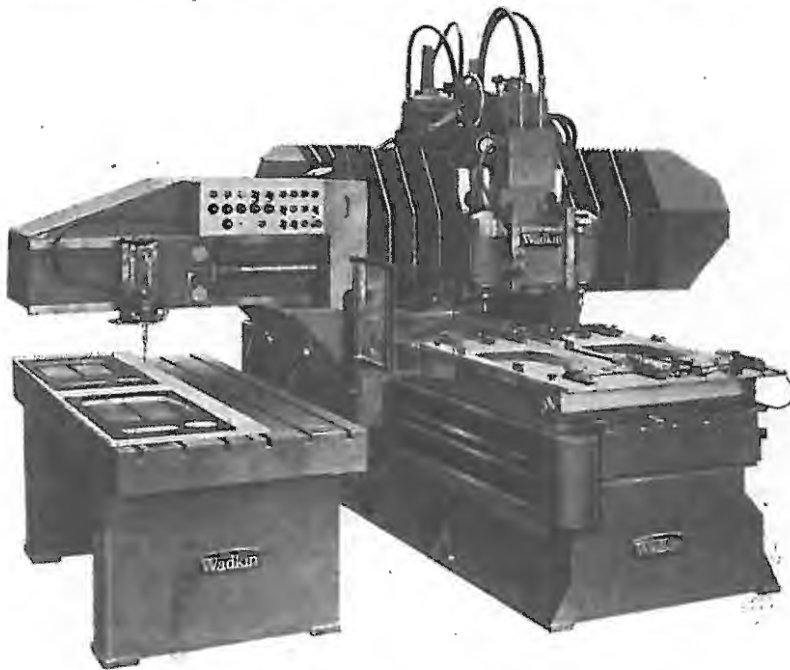
Skoraj vse firme, ki so razstavljale furnirke robov, so stroje prilagodile tako, da je z njimi mogoče lepiti masivne obrobe do debeline 15 mm. Ker imamo pri nas z masivnimi obrobami dokaj težav, smo mislili, da bomo na sejm kupili stroj, ki bi to funkcijo opravljal avtomatično.

Če bi imeli masivne obrobe samo do debeline 15 mm, potem težav ne bi bilo. Težnja pa je, zlasti program glasbenih omarič, ki smo ga pripravili za naslednje leto, da so masivne obrobe vedno debelejšje. Zato je to vprašanje ostalo nerešeno.

Če bi mi kdo dejal, naj na splošno ocenim napredek v razvoju tehnoloških sredstev za pohištveno industrijo, bi lahko zadržal, da velikega napredka v razvoju tehnoloških sredstev ni. Opaziti je le, da stroji iz leta v leto postajajo kompleksnejši. Videti je, da en sam stroj združuje vedno več delovnih operacij. Tudi stroji, ki opravljajo v glavnem eno funkcijo, so tako izpopolnjeni, da funkcijo, za katero so namenjeni, resnično lahko opravijo. Pred dvema letoma so se na primer pojavile avtomatične moznice, vendar niso bile izpopolnjene. V glavnem so lahko vrtali s treh strani naenkrat, torej so vračanje elementov skozi isti stroj odpravili. Podobne rešitve so našli tudi pri ostalih strojih.

Posebno pozornost je vzbudil štiriglavi avtomatični nadmizni rezkar, ki ga je razstavila firma Wadkin. V poštev bi prišel pri izrezih za radio in gramofon pri glasbenih omaričah. Napaka tega stroja je, da je izredno drag in počasen, zato sedaj ne pride v poštev.

Če naj po ogledu sejma ocenim izbiro naše opreme, potem lahko ugotovim, da je bila v redu. Treba jo bo le znati pravilno izkoristiti, da bo dajala tisto, kar od nje pričakujemo. T. Kebe

Štiriglavi nadmizni rezkar

Ugodnejši pogoji za rekreacijo zdravstveno in delovno prizadetih delavcev

Delavski svet Tovarne pohištva Cerknica je 9. maja letos potrdil spremembe Pravilnika o subvencioniranju rekreacije delovno in zdravstveno prizadetih delavcev.

Po prejšnjem pravilniku je delovno in zdravstveno prizadeti delavec za plačane počitnice predlagala ekonomska enota, sedaj pa pravilnik določa, naj to predlaga kadrovska komisija. Kadrovska komisija laže strokovno in zato manj osebno oceni, ali je neki delavec potreben oddiha zaradi njegove prizadetosti na delovnem mestu in njegovega zdravstvenega stanja.

Novost v pravilniku je tudi, da mora delavec, ki ga je predlagala kadrovska komisija za plačan oddih, obvezno k zdravniku. Zdravnik pove mnenje o zdravstvenem stanju delavca in predlaga najprimernejši kraj za rekreacijo.

Po spremenjenem pravilniku pridobi delavec pravico do subvencionirane rekreacije že po 12 letih neprekinjene delovne dobe v podjetju. Po prejšnjem določilu je bilo potrebnih 15 let delovne dobe.

Ugodnejše pogoje za rekreacijo starejših delavcev daje zlasti 7. člen omenjenega pravilnika, ki določa nove zneske za povračilo stroškov penziona. Delavcem, ki imajo nad 500 N din mesečnih

dohodkov na družinskega člana, povrnejo 50 % stroškov penziona, delavcem, ki imajo od 400 do 500 novih dinarjev dohodka na družinskega člana, povrnejo že 75 % stroškov, delavcem, ki imajo manj kot 400 novih dinarjev mesečnega dohodka na družinskega člana, pa vrnejo vse stroške penziona oziroma rekreacije.

Po prejšnjem pravilniku je lahko ostal delavec na plačanem oddihu 21 koledarskih dni, spremenjeni pravilnik pa je to zmanjšal na 14 koledarskih dni.

Takih delavcev, ki so v podje-

tju oziroma v naši poslovni enoti 12 let in več, je 172. Med temi delavci je mnogo mlajših, ki so zdravi in so lahko na delovnih mestih zelo prizadevni, zato jih prav gotovo mnogo ne bo prišlo v poštev, ko bo kadrovska komisija sestavljala predlog za delavski svet. Ta pravilnik namreč določa, da bodo dobili plačano rekreacijo tisti delavci, ki so med delom pri Brestu izrabili velik del svoje življenjske energije in se telesno tako izčrpali, da niso več kos intenzivnejšim zahtevam na delovnem mestu. J. Klančar

SEMINAR za organe upravljanja

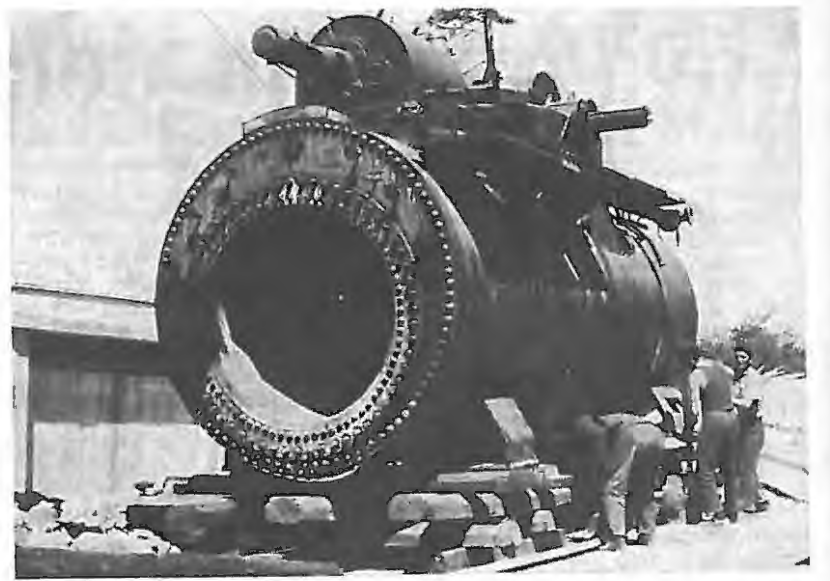
13. maja letos je bil v Tovarni pohištva enodnevni seminar za organe upravljanja.

V prvem delu seminarja so govorili o temeljih gospodarske politike v našem družbeno-političnem sistemu.

V drugem delu pa so govorili o metodah dela samoupravnih organov, o poteh racionalizacije v samoupravljanju in o odgovornosti delavcev v samoupravnem sistemu. Obe temi sta bili zanimivi, vendar je bil prvi del zanimivejši, saj so v njem slišali člani samoupravnih organov o marsikateri značilnosti našega gospodarskega in družbenega sistema, pa tudi o perspektivah našega gospodarstva.

Takih seminarjev si želimo, saj so bili zadovoljni prav vsi, ki so ga obiskali.

J. Klančar

Parni kotel lokomobile Wolf pripravljen za montažo v TP Martinjak

Nedeljski obisk v Martinjaku

Lepa sončna nedelja. Dopoldne, 25. maja.

Obilica osebnih avtomobilov na parkirišču pred Tovarno pohištva v Martinjaku je že pri vstopu kazala, da se v tovarni nekaj dogaja. In res, v skladu z načrtom so točno v terminu dovršili premik strojev iz starih v nove delovne prostore. Velika nova dvorana, svetla da je kaj, je sprejela vrsto strojev, ki so se doslej skrivali po temnih kotih tovarne. Vrsta delavcev je opravljala že skoraj zaključna dela, ko sem obiskal tovarno. Tu so eni že urejali ventilacijo, drugi barvali transportne poti, tretji pometali, prenašali določene dele naprav iz starih v nove prostore. Ze sedaj, ko stoje stroji in polizdelki sami, daje novi objekt mogočen vtis dolgega, svetlega prostora, ko pa bodo prišli delavci in dali strojem življenje, bo to še lepše. Sedaj, ko to berete, proizvodnja v novih prostorih že teče. Res da manjka še cela vrsta strojev, vendar ni bojazni, da do kraja avgusta ne bi bili vsi na mestu.

V novi mehanični delavnici je bila vrsta delavcev v takem delovnem poletu, da jih z obiskom nisem hotel motiti. Seveda, saj ni majhna odgovornost zagotovi-

ti nemoten tek proizvodnje po tako obsežni preselitvi.

Dela na ostalih deloviščih so stala, saj ni čudno, saj je nedelja. Odprto jih je več. Človek ima vtis, da gre vse to prepočasi. Rekonstrukcija kotlovnice, ali bolje rečeno temelji za parni stroj Wolf prepočasi rastejo iz zemlje. Gradbeno podjetje »Gradišče« bo moralo malo hitreje rešiti zgraditev kotlovnice, sanitarij in priročne skladišča lakov, če bo hotelo na široki fronti na hitro rekonstruirati ostrešje nad tapetniško delavnico. To ni samo moja ugotovitev, o tem teče beseda v Martinjaku.

Pravim ostrešje nad tapetniško delavnico. Z »Gradiščem« je napravljen dogovor, da do kraja avgusta opravi rekonstrukcijo ostrešja. Po tem dogovoru se bo začelo z vmesnim prostorom med skladiščem in objektom že 1. junija. Terminalskega načrta pa pravi, da bo do 20. avgusta gradbeni del celotne rekonstrukcije ostrešja končan v celoti.

Delo ni majhno, pa tudi odgovorno je. Ves čas gradnje mora teči proizvodnja, to pa zahteva podrobne načrte premikanja in improvizacij. Prepričan sem, da bo to steklo, kot je začrtano. D. Trovšek

BREST v luči zagrebškega velesejma

Na zagrebškem velesejmu je razstavljalo 1560 razstavljalcev, od tega 588 tujih iz 25 držav Evrope, Severne Amerike in Azije.

Brest je razstavjal v sovjetskem paviljonu pohištva iz rednega proizvodnega programa:

- dnevno sobo Daniela — stereo, teak furnir,
- dnevno sobo Florida — variant, oreh furnir,
- TV-bar,
- jedilnico Living, teak furnir,
- garnituro Y-70,
- garnituro Y-35,
- garnituro Y-19.

Naše pohištvo je na sejmu obiskalo sorazmerno mnogo ljudi. Posebno velik je bil obisk ob sobotah in nedeljah.

Najbolj so se obiskovalci sejma zanimali za dnevno sobo Daniela-stereo, predvsem za regal in mizico, manj za sedežno garnituro. Precej pohval smo slišali tudi o zofi in foteljih, vendar je bila večina cena previsoka. Bolj bi se za zofa zanimali, če bi imela vgrajeno ležišče.

Dnevna soba Florida-variant je pritegnila pozornost večine obiskovalcev. Soba je praktična, primerna predvsem za manjša stanovanja. Zanimanje je bilo večje zaradi novega ležišča in primerne cene. Tudi na račun foteljev ni bilo slišati kritičnih pripomb.

TV-bar je bil razstavljen v kombinaciji z dnevno sobo Florida-variant.

Jedilnica Living v teak furnirju je zanimala ljudi, ki imajo

večja stanovanja. Bolj so se zanimali za mizo in stole, kot za vitrino.

Od stilnih omar so se najbolj zanimali za garnituro Y-35 predvsem zaradi cene in sektererja. Povpraševanje po stilnih omarah je bilo sploh veliko.

Kljub veliki reklami na televiziji in v časopisih je še vedno precej potrošnikov, ki BRESTA ne poznajo. Sodelovanje na sejmu bo prispevalo k boljšemu spoznavanju naših izdelkov in večji prodaji. I. Kebe

RAZGLASITEV VARSTVENE VODE

Na osnovi 24. člena zakona o sladkovodnem ribištvu (Uradni list SRS, št. 22/58) je svet za gospodarstvo pri občinski skupščini Cerknica na svoji seji 1. oktobra 1968 sprejel odločbo o razglasitvi varstvene vode del potoka Cerkniščice. Za varstveno vodo se po tej odločbi šteje del potoka od novega mostu pri Valjčnem mlinu do zapornice.

Po zakonu o sladkovodnem ribištvu je v varstvenih vodah prepovedano kopanje rac, ker delajo veliko škodo, ker pobirajo odložene ikre. Zato bodo morali lastniki rac poskrbeti, da ne bodo uhajale v varstvene vode, ker so sicer določene visoke kazni za vsak primer posebej.

Ribiška družina v Cerknici bo vse lastnike rac obvestila o določilih odločbe, proti tistim, ki tega ne bodo upoštevali, pa bo tudi ustrezno ukrepala.

RD Cerknica

Mnenja in kritika

Še druga plat medalje

Članek Dober začetek — slab konec, objavljen v zadnji številki našega glasila, me je pripravil do tega, da ob nakazanih problemih povem nekaj več. Ne mislim na padati pisca, ker je verjetno svoj sestavek napisal z dobro namero. Nasprotno, mislim, da bi moralo naše glasilo objavljati več podobnih člankov. Z dobronamerno kritiko se bo v našem poslovanju in gospodarstvu verjetno marsikaj izboljšalo, pa tudi Obzornik bo zanimivejši.

Rad bi torej po vrsti pojasnil posamezne probleme, na katere opozarja omenjeni sestavek.

Leta 1964 se je na Delovodsko šolo v Škofji Loki vpisalo šest naših delavcev. Prvi letnik so uspešno zaključili, drugega letnika pa po sklepu samoupravnih organov niso več nadaljevali. Osnovno vodilo pri takratni odločitvi je bilo, da je program šole zelo slab, da šola nima zaostrenih vpisnih pogojev, da v perspektivi Brest ne bo potreboval takšnih kadrov, kot jih vzgaja ta šola. Da je bil ta sklep leta 1964 pravilen, nam je potrdila analitična ocena delovnih mest leta 1967. Po analitični oceni delovnih mest je v vsem podjetju le 21 delovnih mest, ki zahtevajo delovodsko šolo. V podjetju pa imamo 26 zaposlenih, ki imajo končano delovodsko šolo. Če bi bili

vsi razporejeni na tista mesta, ki zahtevajo delovodsko šolo, bi jih bilo pet že preveč.

Drugo vprašanje, ki ga je pisec nakazal v svojem članku, se nanaša na Višjo lesno šolo. V letu 1964 se je na to šolo vpisalo 7 naših delavcev — lesnih tehnikov. Vsi so imeli status izrednih študentov, ki so imeli občasne seminarje iz posameznih predmetov. Nekajkrat so slušatelji šli k tem predavanjem. Ko pa je prišel čas, da bi opravljali prve izpite, ni bilo junaka, ki bi si upal pred stroge profesorje. Tako nihče izmed vpisanih slušateljev ni opravil niti enega izpita. Kot opravičilo takemu ravnanju lahko delno upoštevamo slabo organiziran študij, slabo vodstvo omenjene šole in neurejene razmere v šoli. Naj povem, da je bila šola leta 1966 kot višja šola ukinjena in da je izobraževanje študentov prejšnje Višje lesne šole prevzela Biotehnična fakulteta tako, da je ustanovila poseben oddelk I. stopnje lesne smeri. Naši slušatelji imajo še vedno možnost nadaljevati študij in ga tudi končati, tako kot je storilo že več slušateljev iz drugih podjetij, ki so študirali podobno kot naši. Potrebno je le veliko dobre volje in truda tistih, ki so se za to odločili.

Tečaj za inštruktorje je sedaj

končan. Tudi na izpite nismo pozabili. Vsi bodo lahko pokazali, kako so snov osvojili in utrdili. Verjetno je ob problemu »slabe ga konca« sporno le eno predavanje. Naj povem, da je predavatelj, ki bi moral imeti to zadnje predavanje, enkrat z vlakom že prišel do Rakeka, pa zaradi prevelikega snega in zamude ni prišel v Cerknico. Seveda so morali tečajniki takrat oditi domov. To je bilo 15. februarja. Drugič smo za isto predavanje določili 11. april, pa je moralo odpasti tudi tedaj zaradi krvodajalske akcije. No, to predavanje je le bilo in vsaj po mojem mnenju je bilo zelo kvalitetno. Pred zaključkom tečaja lahko rečem, da bo tudi konec dober in ne le začetek.

Za zaključek naj povem še to, da je bil skoraj ves program izobraževanja za leto 1968/69 izpolnjen. Kolikor še ni, bo jeseni le-

tos. Pomanjkljivost pri izvajanju programa izobraževanja, ki je ne- ločljivi del celotnega poslovanja, pa je, da sloni vse preveč samo na enem človeku, ki mora biti istočasno pobudnik izobraževanja, njegov planer, programer, organizator in največkrat tudi kritik svojega dela. Toliko funkcij na enem delovnem mestu pa je prav gotovo preveč. V približno enako velikih podjetjih, kot je naše, imajo za izpolnjevanje takega programa stalno skupino več strokovnjakov. Mislim, da tam ravna prav. Tudi pri nas, posebno še sedaj, ko bo treba delavce, ki bodo opravljali delo na novih strojih, usposobiti za bolj zahtevno delo, bi bilo treba razmisliti, ali bo kadrovska služba podjetja s sedanjimi strokovnjaki nalogo lahko izpolnila in ali ne bi kazalo to službo še bolj okrepiti.

J. Otoničar

Kooperacija, ki ni najboljša

Tovarna pohištva BREST Cerknica že dolgo izdeluje televizijske vitrine, tako da že vrsto let obvladuje tržišče tega izdelka. Pred nekaj meseci smo stopili v kooperacijo s podjetjem Gaber v Starem trgu. To podjetje nam izdeluje nekatere elemente za televizijsko vitrino, vendar brez površinske obdelave. Ostale elemente pa napravimo v Cerknici. S tem obremenjujemo naslednje oddelke: I. strojno, pripravo površin, obdelavo, montažo in pakirno. Vprašanje je, ali se takšna kooperacija, ko opravimo večino dela sami, izplača. Če računamo še prevoz in upoštevamo, da je treba dolgo čakati na elemente, ki so včasih tudi slabše kvalitete, da nikoli ne moremo zaključiti enega proizvodnega naloga, potem se celo zgodi, da imamo tudi tri proizvodne naloge, da končamo enega. Zgodi se tudi, da mora furnirnica, ki je izvezeta pri izdelku, delati za TP Martinjak. Sestavlja furnirje raznih plošč in podobno. To gre malce navzkriž, kajti II. strojna, ki ravno tako nima dela pri omenjenem izdelku, forsira ostale PN, ki so določeni za TP Cerknica za tekoči mesec. Tako se pojavljajo ozka grla pred končnimi oddelki zato, ker furnirnica furnira za Tovarno pohištva Martinjak, II. strojna pa dela redne naloge za tovarno. Končni oddelki pa morajo poleg redne proizvodnje delati še TV-vitrine. S tem v zvezi II. strojna nima dovolj prostora za svoje izdelke, saj mi vsega tega ne moremo naenkrat narediti, ker so v oddelku TV-vitrine. S tem hočem samo povedati, da nam takšna kooperacija, kot je sedaj, ni prinesla mnogo pozitivnega. Ne mislim, da kooperacija ni v redu. Stvar je prav gotovo mogoče urediti drugače in bolje, treba jo je le bolj pretehtati in preštudirati več možnosti.

V. Šubic

ALI ZE VESTE...

...da v kinodvorani v Cerknici prodajajo vstupnice po 200 starih dinarjev tudi za take sedeže, na katerih ni mogoče sedeti?

...da ni mogoče dobiti nikogar, ki bi v kinodvorani očistil prah in pajčevine?

...da kinodvorana po vojni še ni bila prepleškana?

...da hodijo Cerkničani od pošte na avtobusno postajo čez zelenice kljub temu, da moramo plačevati prispevek za olepšavanje Cerknice?

T. Turk

Iz obiska v ZDA

Poslovna potovanja v Združene države Amerike so postala nujnost in niso več nikakršna posebnost, ki bi jo morali posebej poudarjati. Dejstvo je to, da veliko večino naše proizvodnje pohištva, namenjenega izvozu, prodamo v ZDA. V tem trenutku je to tržišče edino sposobno dati ustrezna naročila za načrtno, velikoserijsko proizvodnjo. Tudi tržni pogoji so na tem tržišču dokaj ustaljeni in utrjeni, tako da so možna dokaj točna predvidevanja, kaj in koliko je možno doseči za posamezne proizvode. Negativna oziroma slaba stran tega tržišča je prevelika oddaljenost, tako da prevozni stroški, ki iz dneva v dan naraščajo, znašajo sedaj že okrog 18% od prodajne vrednosti blaga. To je vsekakor zelo visok odstotek, ki neposredno zmanjšuje interesnost marsikaterega komercialnega posla.

Upoštevajoč problematiko, ki je nastala v poslovanju med našim podjetjem in ameriški partnerji, sem obiskal vse važnejše firme, s katerimi imamo poslovne odnose.

Ugotovil sem, da je na področju furnirnega pohištva še vedno za nas najinteresnejša proizvodnja glasbenih omaric, ker so še nadalje zagotavljen velike količine. Kar pa je najvažnejše, tudi v pogledu zahtevnosti in seveda vrednosti posameznih modelov, je videti velik napredek.

Naš sedanjí največji odjemalec tovrstnega pohištva, firma MORSE, zagotavlja nadaljnji povečani razvoj tudi na področju kabinetov in kombiniranih omaric za televizijo.

Ravno tako je pričakovati povečanje odjema garnitur zvočnikov in gramofonov, tako imenovanih SISTEMS — STEREO.

Tudi v drugih izvedbah se furnirano pohištvo lahko plasira na ameriško tržišče, vendar v modernem evropskem stilu ni večjih perspektiv. Amerikanci vztrajajo večji del pri svojem stilu pohištva in so velike možnosti za proizvodnjo kredenc, buffetov in stilnih omar. V kolikor želimo razširiti program in povečati izvoz, bomo morali prilagoditi našo tehnologijo tudi takšnim vrstam pohištva.

Možnosti prodaje masivnega pohištva so dokaj ugodne. Toda takoj moram poudariti, da gre za stilo pohištvo in to v glavnem za kooperacijo s tovarnami oblaženega pohištva in manj za trgovska podjetja.

Odpirajo se tudi možnosti za proizvodnjo kompletnih garnitur samskih sob in opreme za razne domove in internate, ker pa na tem področju nimamo še potrebnih izkušenj, je treba nujno pristopiti k poučevanju te vrste posla.

Splošna ugotovitev razmer in možnosti za razširitev prodaje pohištva na ameriškem tržišču je ta, da so še vedno velike možnosti za plasma naših izdelkov, vendar so zahteve kupcev po kvaliteti zelo velike.

Pri poslih za to tržišče bo še bolj potrebna velika resnost in natančnost pri pripravi in izvajanju pogodbenih obveznosti.

Bliža se čas letnih dopustov

Turistične organizacije in podjetja so v letošnjem letu naredila široko reklamo za svoje usluge v vseh turističnih krajih zlasti ob morju in v planinah. Kljub široki reklamirani in še dokaj dostopnih cenam pa je s strani članov našega kolektiva majhen odziv na letovanje. Sodeč po tem se velika večina tistih, ki gredo na letovanje, odloči rajši za tako letovanje, ki ni vezano samo na en kraj, temveč rajši obiščejo več turističnih krajev. Tak način letovanja postaja vse bolj množičen, to pa zato, ker je vedno več ljudi motoriziranih.

Velika večina članov kolektiva pa sploh ne gre na letovanje, temveč svoj dopust izrabijo za domača opravila, med katerimi je precej takih, ki si gradijo svoje hiše. Le-ti od letnega dopusta v rekreacijskem smislu nimajo ničesar, temveč še bolj izrabijo fizične in umske moči in se vrnejo nazaj na delo nespočiti, kar postopno znižuje njihovo fizično in umsko produktivnost.

Res je, da je pred leti več članov kolektiva letovalo organizirano v skupinah, to je bilo še včasih, ko je bil dopust regresiran s strani podjetja. Ker pa je bila sprožena akcija, da se kolektivna potrošnja prenese na osebne dohodke, ni več možno dajati regresov za kolektivne dopuste. Dejstvo je tudi, da te kolektivne potrošnje niso izrabili vsi člani kolektiva, v najboljšem primeru le ena šestina vseh zaposlenih, zato je bil sklep o odpravi kolektivne potrošnje pravilen.

Kljub temu pa bi se še vedno dala organizirati primernejša oblika rekreacije, za kar bi se moral zavzeti sindikat in ustrežna služba v podjetju. Samo razpis, kje se lahko letuje in kakšna je cena, je premalo. Ljudem je potrebno prikazati potrebo po počitku, možnostih zabave, izletov, obročno odplačevanje oddiha, možnosti namenskega varčevanja za stroške dopusta in podobno. Taka akcija pa zahteva živga človeka, ki se bo lahko posvetil samo tem nalogam, vsaj v času pred sezono za dopuste.

Z odobravanjem je bil v preteklem letu sprejet odlok o re-

gresiranju dopustov ostarelih in invalidnih dolgoletnih članov kolektiva. Ta odlok je namenjen tistim, ki so dejansko že izčrpani od napornega dela pri gradnjah in obnovah Bresta.

Danes lahko trdimo, da večina članov kolektiva Brest lahko odplačuje stroške dopusta. Torej ni vzrok v tem, da ni denarja, pa zato ne gredo ljudje na oddih! Vzrok je v tem, ker človeka vidimo le še pri delu v tovarni, kaj se z njim dogaja izven tovarne, pa ne vemo. Spoznamo ga šele takrat, ko sam poteka na vrata, pa to od primera do primera neorganizirano rešujemo, v kolikor imamo za to možnosti in zakonita določila. Danes moramo imeti na umu tudi to, da se poprečna starost članov kolektiva veča, ker nova zaposlitev počasi stagnira. Pri tem moramo računati, da bomo imeli vedno več ostarelih in invalidnih članov kolektiva, še več pa, če ne bomo še zdravim članom nudili vsaj pogoje in možnosti za organizirano letovanje proti njihovemu lastnemu plačilu in jih pripravili do tega, da je dopust namenjen rekreaciji in ne še večji izrabi lastne fizične in umske energije.

Vse preveč tudi pozabljamo, da iz dneva v dan standard raste, ob tem pa ne znamo pridobiti ljudi za skupna družabna srečanja, ki jih v času dopustov najlaže organiziramo. To prepuščamo zgolj individualnim odločitvam posameznikov, ki si glede na lastno stopnjo standarda prilagajajo svoj prosti čas. Tak način ljudi razdvaja in ustvarja prepad v odnosih med ljudmi. To ima brez dvoma tudi negativen vpliv na odnose pri delu na delovnih mestih.

Vsi si želimo nekaj novega, kar naj bi nas zbliževalo, mislim, da imamo zato sindikat in tudi ljudi, ki bi lahko kaj naredili, ne pa samo aktivistično, temveč konkretno s prikazanim delom.

Kakšna bo letošnja rekreacija, bomo videli ob koncu turistične sezone, ko bomo zbrali mnenja tistih, ki so letovali in mnenja tistih, ki so dopust izkoristili v druge namene.

F. Tavželj

Glasbena omarica — izdelek za ameriško tržišče

I. strojna pod streho

V sklopu investicijskega programa za Tovarno pohištva v Cerknici je tudi zgraditev novega nad 2000 m² velikega I. strojne oddelka. Res je vprašanje, ali ta naziv še ustreza. Isto velja za izraz II. strojna. Niti po lokaciji niti po tehnološkem zaporedju ta naziva ne ustrezata. Rekonstrukcija bo morala pomesti tudi s temi starimi nazivi, prilagojenimi prvemu začetku tedaj še enostavne, prej obrtniške, kot industrijske proizvodnje. Vendar ni namen tega sestavka razglabljanje o imenu oddelka, temveč o gradnji in nalogah, ki so se pred nami, tako da bo mogoča preselitev sedanje I. strojne v nove prostore v dneh 28. in 29. junija.

Na prostoru med kotlovnico in II. strojno, kjer so 1949. leta prvič postavili sušilnico, na prostoru, kjer so dolga leta manipulirali z lesom za sušenje, kjer se je kasneje kopičila zaloga lesnih odpadkov za zimo, kjer je bil prostor za vse nepotrebno, je zrasel nov, velik — sodoben objekt. Če pregledam prve začetke te gradnje, potem smo lahko videli, da je ta prostor služil za vrsto najrazličnejših poti med kotlovnico in ostalimi enotami. Preprežen s cevmi, kabli in vsem mogočim. Po rekonstrukciji so vse te zemeljske instalacije postavljene v kanale. Ko so delavci »Gradnje« iz Postojne opravili rušilna, zemeljska in betonska dela temeljev in stebrov, se je pokazala veličina in prostornost novega objekta. Povezan z novo sušilnico in temperirnico bo celotni objekt imel 2200 m².

Če bi kooperanti, izvajalca gradbenih t.j. železnih nosilcev in siporexa ne kasnili, potem bi asfaltiranje mogli opraviti že v maju. S tem bi pridobili na času za ostale instalacije, predvsem električne. Železni nosilci sedaj že stojijo na objektu. Zanimivo je bilo videti kolono vozniškov, ki je kar nekaj dni v maju vozila železne nosilce z Rakeka v Cerknico. Enkrat sem že zapisal v enem od člankov o kombinaciji konj — stroj, pa moram to pot zopet. Veliko dvigalo je kot za šalo dvigalo 500 kg težke bloke siporexa. Precej težav je bilo med cevmi silos — II. strojna, vendar je tudi to šlo. Tudi v gradbeništvu terminski načrti urejujejo odvijanje gradnje. Ko so na enem koncu še postavljali in varili nosilce, so na drugem že barvali konstrukcijo, steklarji vlagali stekla, kleparji že delali obrobe. To še traja, vendar lahko rečemo, nosilci in siporex so na strehi, objekt I. strojne je pod streho.

V dneh 2., 3. in 4. junija bodo delavci Slovenijacement položili asfalt. S tem pa se odpira prosta pot notranjim instalacijam, električni razsvetljavi in moči, ventilacijskim napravam, zraku, ogrevanju itd. V juniju bo torej največji pritisk na termin, to pa je tudi nujno, saj od pravočasne preselitve I. strojne zavisi tudi pravočasno nadaljevanje ostalih rekonstrukcijskih del.

Tehnološka razporeditev prostorov je pripravljena. Lokacija strojev je točno določena, v pripravi so novi transportni trakovi in drugi transportni pripomočki.

Ob sami preselitvi še ne bo vseh strojev, katere dobimo iz uvoza.

Tudi na novi sušilnici gredo dela h koncu. Pripravljena je nova premičnica pred sušilnico in temperirnico.

Poleg mehanične delavnice je to drugi objekt od petih, ki so v tem letu na programu Tovarne pohištva Cerknica.

Tu so še rekonstrukcija klejarne, rekonstrukcija ostrešja in zgraditev skladišča gotovih izdelkov.

Mnogo naporov bo potrebnih, da bo junijski rok preselitve dosežen. D. Trošt

Srečanje z Mihom Marinkom

Sprejem mladih v ZK predstavlja za vsakega novega člana nepozabno doživetje. Lani so v naši občini sprejeli 54 mladih v ZK, katerih dobrih polovica je vestno obiskovala seminar, ki ga je priredil komite in se na njem strokovno izobraževala. 21. maja je bil zaključek seminarja, izvedena anketa in podelitev potrdil o obiskovanju seminarja.

Na zadnje predavanje so predstavniki komiteja povabili tov. Miho Marinka, člana sveta federacije, ki nam je podal prerez dela KPJ ob njeni petdesetletnici. Glede na to, da je on aktivno sodeloval od 1919. leta pa do danes, lahko rečemo, da je 50 let KPJ tudi njegovih 50 let. Že kot mladinec, star 19 let, se je vključil v vrste komunistov, saj je kot rudar kmalu okusil bedno življenje takratnega proletariata.

Pisano življenje komuniste, ki je skoraj vse življenjske sile posvetil naši novi Jugoslaviji, je zelo pritegnilo mlade poslušalce. Kot sam pravi, je del svojega življenja preživel za rešetkami, saj je bil večkrat aretiran, pa tudi pretepaškim akcijam orožnikov ni ušel.

V spomin na nas, mlade komuniste, smo mu podarili skromno darilo, Perkovo umetnino, ki naj ga spominja na našo Notranjsko.

Presenečen nad našo pozornostjo se nam je prisrčno zahvalil z obljubo, da nas bo še kdaj obiskal in nam posvetil še več časa ter odgovorov na naša vprašanja.

Z. Trošt

Izvoz pohištva stalno narašča

Namen tega sestavka je v kratkem seznaniti bralce, kako je v zadnjih letih naraščal izvoz pohištva.

Za prikaz smo vzeli dejanski izvoz za obdobje januar—april v zadnjih treh letih. Ker so fiksni zneski prikazani v USA \$, so podatki med seboj primerljivi.

Tabela izgleda takole:

Izvoz	Leto		
	januar—april	1967	1968
\$		500.795	785.953
Indeks	100	157	235

Pregled torej kaže, da je izvoz pohištva v stalnem porastu, saj je letno povečanje preko 50% v vsakem letu. Pri tem je upoštevati tudi dejstvo, da je izvoz našega pohištva usmerjen izključno na konvertibilno področje t.j. na zahodna tržišča Evrope, v glavnem pa na ameriški trg.

Ugotovimo torej lahko, da se je BREST pohištvo uveljavilo ne samo doma, pač pa tudi na zelo konkurenčnih tržiščih. Zadnja analiza tako ameriškega tržišča, kakor tudi tržišča Skandinavije kaže, da je na trgu še vedno konkurenca, vendar s pogojem solidne kvalitete in ugodnih cen. Modernizacija finalnih tovarn pa bo zahtevala še večje prodaje pohištva v izvoz, zato so tudi že v začetnih akcijah priprave novih proizvodov tako za tovarno v Cerknici, kakor tudi za Martinjak, ki naj pokrijejo povečane kapacitete.

J. Mele

Vpisujte obveznice za modernizacijo železnic

Od Združenega železniškega transportnega podjetja iz Ljubljane smo prejeli pismo, s katerim vabijo občane k vpisu obveznic za modernizacijo železnic:

Delovni kolektivi Združenega železniškega transportnega podjetja Ljubljana vlagajo v zadnjih letih velike napore, da bi posodobili železniške storitve, modernizirali potniški in tovorni vozni park ter signalnovarnostne naprave in elektrificirali osnovni železniški prometni križi Jesenice—Dobova, Rijeka—Koper—Sežana—Ljubljana in Maribor—Sentiilj.

Kljub mnogim poskusom in velikemu samoodpovedovanju pa železnice ne morejo zbrati same dovolj sredstev za dokončanje programa modernizacije. Združenemu železniškemu transportnemu podjetju Ljubljana manjkajo velika sredstva. Znano je namreč, da je bila tretirana železnica do leta 1954 kot centralno organizirana javna služba posebnega pomena, ki je vsa leta po vojni prelivala sredstva prek svoje amortizacije v razvoj drugih panog gospodarstva. Zaradi administrativno določenih cen storitev pa je tudi sedaj v takšnem položaju, da posluje na meji rentabilnosti z minimalno stopnjo akumulacije. Združeno železniško transportno podjetje Ljubljana tako ne more zaradi pomanjka-

nja sredstev slediti tehničnemu napredku razvitih evropskih železnic, niti se v pogojih tržnega gospodarstva uspešno uveljaviti na tržišču prometnih storitev. Ne glede na to pa tudi varnost prometa sama terja neobhodno sanacijo oz. modernizacijo.

Zato so se železničarji odločili, da z izdajo obveznic za modernizacijo železnic zberejo vsaj najnujnejša manjkajoča sredstva, da bi na ta način s sredstvi gospodarstva, članov delovnih kolektivov in občanov posodobili železniške prevoze, dokončali minimalni program modernizacije, predvsem pa z nakupom sodobnih potniških in specialnih tovornih voz ugodili zahtevam po kvalitetnem, hitrem in cenejšem prevozu blaga in potnikov po železnici.

Obračamo se zato na vas, da podprete našo akcijo izdajanja obveznic za modernizacijo železnic tudi v vašem kolektivu.

Občani, občanke!

Za obveznice za modernizacijo železnic 500 din — 1 brezplačna

vozovnica 1. razreda za katerokoli relacijo na jugoslovanskih železnicah za vse vrste vlakov.

Za obveznice v vrednosti 1000 din — 3 brezplačne vozovnice 1. razreda za vse vrste vlakov za katerokoli relacijo na jugoslovanskih železnicah.

— 6-odstotne obresti

— loterijsko žrebanje obveznic

— 700 zanimivih dobitkov, med njimi brezplačna potovanja po domovini in inozemstvu ter letovanja v železniških počitniških domovih.

Obveznice lahko vplačate takoj ali v 24 mesečnih obrokih.

Sredstva, zbrana z vpisom obveznic na področju Združenega železniškega transportnega podjetja Ljubljana, bodo služila samo za modernizacijo železnic na tem področju.

*

Vse informacije o vpisu dobite v splošni službi Skupnih strokovnih služb.

Kredit za individualno gradnjo razdeljeni

V Brestu rešujemo stanovanjska vprašanja na dva načina: z graditvijo stanovanjskih blokov in individualno gradnjo stanovanjskih hiš.

Stanovanjske bloke je potrebno zidati zaradi stanovanj za nove strokovne kadre in delavce, ki nimajo možnosti, da bi sami zidali.

Za individualno gradnjo stanovanjskih hiš in za povečanje stanovanjske površine je veliko zanimanja. V letošnjem letu je vložilo prošnje za posojilo individualne gradnje stanovanjskih hiš 49 delavcev podjetja; da bi bile vse prošnje lahko pozitivno rešene, bi potrebovali 989.000 N din. Za posojila pri individualni gradnji stanovanjskih hiš je bilo na voljo 450.000 N din.

Komisija za stanovanjska vprašanja je imenovala posebno strokovno komisijo, ki si je ogledala gradnje hiš prosilcev. Na podlagi ogledov je komisija za stanovanjska vprašanja izdelala predlog o višini posojil za prosilce kreditov, ki si gradijo stanovanjske hiše.

Upravni odbor podjetja je na svoji 206. redni seji dne 7. maja

letos odobril kredite za leto 1969 v višini 450.000 N din naslednjim prosilcem:

Jože Hren SKS, Janez Hren TPC, Anton Hren TPC, Francka Hren TPC, Marija Kržič TPC, Marija Šparemblek TPC, Ivan Skrl TPC, Jože Šivec BŽ, Zofija Zalar TPC, Andrej Nared TPC, Vida Levart TPC, Marija Kovačič TPC, Ivan Šega TPM, D. Hribljan TPM, Jože Kebe TIP, Luka Kresovič TIP, Janez Kovačič SKS, Milan Kobal TPM, Marjan Kovač TPC, Miro Horvat TPC, Viktor Ulaga TPC, Janez Otoničar SKS, Ivan Lovše TPC, Jože Jakomin TPC, Alojz Otoničar TPC, Milan Troha BŽ, Jože Skrl TPC, Ivan Hribar TPC, Milena Tušar TPC, Terezija Hiti TPC, Franjo Gaguša TPM, Ivana Čuk TPM, Jože Šega TPM, Jože Albreh TPM, Alojz Hiti BŽ, Viktor Ogrinc TIP, Ženi Kovač TPM, Pavla Zakrajšek SKS.

Višina dodeljenih kreditov je bila odvisna zlasti od višine razpoložljivih sredstev, od privarčevanih sredstev graditeljev oziroma že dosežene stopnje gradnje objekta. M. Modic

Pravnik odgovarja

VPRAŠANJE: Ali lahko član delavskega sveta posamezne poslovne enote ostane še naprej član tega organa upravljanja, čeprav je premeščen na delo v drugo poslovno enoto?

ODGOVOR: Ne more! Že prvi člen temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah v drugem odstavku določa:

»Pravico voliti in biti izvoljen v svet oziroma v ustrezen organ upravljanja delovne enote (tovarna in druga velika produkcijska enota, obrat, poslovna enota, enota v sestavu obrata ali poseb-

ne enote idr.), ki ga voli delovna skupnost delovne enote, imajo vsi člani delovne skupnosti delovne enote.«

Če pogledamo to določilo z njegove negativne strani, pridemo do naslednjega zaključka: kdor ni član posamezne poslovne enote, nima pravice voliti in ne biti voljen v organe upravljanja v tisti poslovni enoti. Ker gre v našem primeru za delavca, ki je prenehal biti član kolektiva poslovne enote, v kateri je bil izvoljen, je glede na vse to razumljivo, da mu preneha tudi mandat v organu upravljanja te enote.

Z. Zabukovec

Prodaja pohištva v aprilu

Iz meseca v mesec se obseg prodaje pohištva povečuje; največji obseg prodaje v letošnjem letu smo dosegli v mesecu aprilu. Obseg prodaje v aprilu se je v primerjavi z istim obdobjem v preteklem letu povečal za 97%, načrt prodaje za mesec april pa je presežen za 13%.

Velik obseg prodaje smo lahko dosegli, ker imamo skoraj vedno na zalogi vse izdelke iz našega rednega proizvodnega programa. Tako je bila v mesecu aprilu prodana velika količina dnevnih sob Daniela-stereo, jedilnic Living in dnevnih sob Florida-variant. To so le najvažnejši izdelki. Prodaja garnitur se je povečala po zagrebškem velesejmu, kar smo tu-

di pričakovali.

V mesecu maju se še vedno nadaljuje odprema večjih količin dnevnih sob, na prvem mestu je Florida-variant. Predvidevamo, da bosta obe dnevnici sobi popolnoma razprodani v mesecu juniju.

Tudi ostalo kosovno pohištvo gre sorazmerno dobro v prodajo. Vse zaloge, ki jih imamo, so kurrantne in so potrebne, da se lahko odprema uspešno odvijata. Prodajna služba mora sproti zagotoviti naročila, da se zaloga ne bi povečala preko normalnega obsega.

Po sedanji oceni bo obseg prodaje v maju najmanj enak preteklemu mesecu. T. Žele

Z montažnimi elementi hitra in kvalitetna gradnja

Brestov obzornik gostuje

Občni zbor občinske gasilske zveze

Občinska gasilska zveza je imela v Cerknici redni občni zbor, katerega sta se udeležila tudi predstavnika republiške gasilske zveze.

Na območju občine deluje trenutno dvajset gasilskih društev in tri industrijska, ki imajo skupaj 781 članov. Od teh je sedemnajst žensk in sedemindvajset pionirjev.

Primanjkuje jim strokovnega kadra. Zato so organizirali strojniški tečaj v katerega se je vpisalo štirideset članov.

V požarnem tednu so imela društva seje. Najbolje so jih izvedli člani društva iz Nove vasi, čeprav s skromno opremo. Na splošno so ugotavljali, da je med mladino premalo zanimanja za to humano organizacijo. V preteklem letu se je vključila v društva le deset novih članov. Pa tudi družbeno-politične organizacije nimajo posluha za delo gasilskih društev. Občnega zbora sta se kot gosta udeležila le predstavnika krajevne skupnosti in milice.

V daljši razpravi so delegati obravnavali težave, ki jih imajo društva na terenu. Nujno bi rabili predvsem sredstva za izpopolnitev opreme, saj le-ta pri posameznih društvih že predvaja in za današnje razmere zelo slaba. Posebno težavno je z opremo društva v Novi vasi. Njihovo področje obsega 45 oddaljenih vasi in zaselkov, so pa brez motornega vozila.

Po razpravi so sprejeli več sklepov, ki v glavnem zajemajo naloge na področju članstva, izobraževanja kadrov, večjega sodelovanja med društvi in drugimi organizacijami itd. Za predsednika občinske gasilske zveze je bil izvoljen Andrej Silc, za podpredsednika pa Edvard Petrovič. Za poveljnika je bil izvoljen Franc Petan, za namestnika pa Matija Šega.

Za zaključek je predstavnik republiške gasilske zveze tov. Lenarčič izročil odlikovanja naslednjim zbranim gasilcem: Jožetu Kranjcu, Jožetu Zadniku, Matiji Obrezi, Jožetu Leniču, Matiji Rot, Antonu Bajtu, Aleksan-

dru Lovčiču, Ludviku Hrenu, Francu Švelcu, Martinu Nelcu, Matiji Matičiču, Janku Lunke, Vinku Znidaršiču, Stanetu Kosu, Francu Lipovcu in Milanu Urbancu.

Bogovčič

KEGLJAŠKA SEZONA 1968/69 JE KONČANA

V začetku letošnjega aprila se je končalo republiško prvenstvo v kegljanju moških ekip v disciplini 8 x 200 lučajeve mešanice.

Rezultati so naslednji:

	Kazenske točke	Keglji
1. Triglav, Kranj	10	39.957
2. Branik, Maribor	15	39.317
3. Gradis, Ljubljana	24	39.066
4. Jesenice, Jes.	24	38.964
5. Konstruktor, Mb.	26	38.836
6. Slovenija-cesta Ljubljana	36	38.563
7. Celje, Celje	50	38.186
8. Kranjska gora, Kr. gora	55	38.162
9. Brest, Cerknica	58	38.015
10. Slovenj Gradec, Sl. Gradec	64	37.794
11. Saturnus, Lj.	67	37.700
12. Rudar, Trbovlje	70	37.649
13. Pionir, N. mesto	73	37.550
14. Fužinar, Ravne na Koroškem	73	37.550
15. Maribor, Mb.	80	37.541
16. Ljubljana-Center Ljubljana	91	37.099

Kegljaški klub Brest je bil letos deveti, torej prav tako kot lani. To je glede na slabe pogoje za trening (na Bestovem kegljišču ni bilo postavljavev) v slovenskem merilu zelo solidno mesto, še posebej, če upoštevamo, da se v slovensko kegljaško ligo ni uvrstilo 30 kegljaških klubov, kjer lahko zvečine trenirajo na avtomatiziranih kegljiščih. Vsi kegljači, pa tudi drugi občani, ki se zanimajo za ta šport, želijo, da bi tudi cerkniški Brest dobil avtomatično kegljišče. Z vsestranskim razvojem cerkniške občine, zlasti z razvojem turizma, bo potreba po avtomatičnem kegljišču vse večja. Kegljišče se bo tedaj lahko samo vzdrževalo, le nekdo bi moral začasnno financirati avtomate. Ta naloga ne bi bila zastoj, saj bi denar v avtomatih vračal začetno investicijo, pa tudi za vzdrževanje bi še ostalo.

F. Tavželj

NE SAMO ŠČUKE IN RAKI, TEMVEČ TUDI ŽABE!

Cerkniško jezero je zaslovelo v svetu že tedaj, ko ga je opisoval Valvasor. Ta znameniti naravni pojav dobiva iz dneva v dan večjo veljavo. Poleg bogate zaloge rib, zlasti ščuk in rakov, je v jezeru mnogo žab. Poznavalci jezera, zlasti pa okoliški domačini, žab niso nikoli lovili in še na misel jim ni prišlo, da so žabji kraki še kako okusni za sladokusce.

Ljudje smo si tako različni, da pogosto že zaradi predsodkov odbijemo še tako mikavno dobroto. Navajeni smo pač domače kuhinje. Toda tudi že med domačini najdemo posameznike, ki so poizkusili žabje krake. Misliše, da se je kdo zastrupil? Kje pa, še prepričan se je, če v lovni sezoni žab ni bilo krakov na mizi! Lovna sezona žab se začne okrog 15. marca in traja le kakšnih deset dni. To je odvisno od tega, ali je toplo vreme. Tedaj se žabe (zelenke jim pravimo po domače) kar v gruclah valjajo iz podzemskih jam in rogov ob robu Cerkniškega jezera, zlasti izpod Javornikov.

Imel sem priložnost gledati lov žab. To je zelo preprosto, saj jih pobirajo iz plitve vode kar z rokami. Nekateri žabarji pri lovu uporabljajo kar navadne mreže, ki jih uporabljajo ženske za ročno prlago. Bolj izkušeni, to so navadno ribiči, pa uporabljajo ribiški sak.

dinarjev, zasluži žabar v enem dnevu 80.000 5 dinarjev.

Škoda, da je lovna sezona žab za nami. Toda prihodnje leto bo spel, se tolažijo žabarji. Kdor ne verjame, kako okusne so žabe in koliko jih je v jezeru, naj pride v prihodnji lovni sezoni na Otok k znanemu lovcu in ribiču Lojzetu, ki ve, kje je največ žab. Pa tudi v pivnici ga bodo čakali že ocvrti ali pečeni kraki.

Dober tek in nasvidenjel

ivernih plošč, 3. Tovarna pohištva Martinjak.

Kegljanje: 1. Cerknica, 2. Brest, 3. Kovinoplastika.

Kros — člani: Beno Škrli in Rudi Debevc, oba iz Cerknice.

Kros — članice: Mira Rudolf in Helena Mulec, obe iz Cerknice.

Kros — mladinci: Miloš Kovač, Dušan Kočvar in Franc Kanda-

re, vsi trije iz Starega trga.

Kros — mladinke: Ana Urbas,

Zlatka Kralj in Nada Cimerman-

čič, vse tri iz Cerknice.

Ocenjevalna vožnja z avtomobili: Ivan Škrli in Franc Prudič iz Tovarne pohištva Cerknica ter Janez Zalar, zasebni avtoprevoznik iz Rakeva.

Ocenjevalna vožnja z mopedi: Anton Zrimšek iz Tovarne pohištva Martinjak, Jože Mistek iz Tovarne pohištva Cerknica in Slavko Albreht.

Vsa prva mesta so prireditelji nagradili z lepimi pokali, ostali dve mesti pa z diplomami.

Nekoliko slabše vreme je bilo verjetno vzrok, da se niso prijavili tekmovalci za ocenjevalno vožnjo z motorji, manj prijav pa je bilo tudi za kros in odbojko.

Omeniti je treba, da kljub organiziranemu prevozu z avtobusom ni bilo obiskovalcev iz oddaljenih krajev.

Z avtobusnih, prog: Cerknica Rakev, Topol, Žilce, Nova vas, Stari trg, Bločice in Martinjak se je na delavske igre pripeljalo samo osem delavcev, čeprav je bila vožnja brezplačna. Š. Bogovčič

Z delavskih športnih iger »BREST 69«

Prvega maja je po slavnostnem govoru, ki ga je imel predsednik občinskega sindikalnega sveta v Cerknici Janez Pakiž ob prisotnosti številnih občanov in članov tekmovalnih ekip, je predsednik koordinacijskega odbora sindikata Industrije pohištva BREST Cerknica, Stefan Gašper, odprl delavske športne igre »Brest 69«, ki so postale že kar tradicionalne. Ob zvokih godbe na pihala so začeli tekmovalni predstavniki naslednjih podjetij, ustanov in društev: Kovinoplastike iz Loža, šahovskega društva iz Cerknice, osnovnih šol iz Cerknice in Starega trga, skupščine občine Cerknica, poslovnih enot Bresta in Notranjskega študen-

tovskega kluba. Pomerili so se v odbojki, šahu, streljanju z zračno puško, balinanju, kegljanju, krosu in ocenjevalni vožnji z avtomobili in mopedi.

Prva tri mesta v posameznih panogah so si priborile naslednje ekipe in posamezniki:

Odbojka: 1. Kovinoplastika iz Loža, 2. Notranjski študentski klub.

Šah: 1. Brest I, 2. šahovsko društvo, 3. Brest II.

Streljanje z zračno puško. Prva je bila ekipa Bresta, drugo in tretje mesto pa sta si priborili ekipi iz Kovinoplastike.

Balinanje: 1. Brest, 2. Tovarna

Slovo od narodnega heroja Vandka

Dne 11. maja se je na stotine soborcev, domačinov, predstavnikov oblasti in družbenopolitičnih organizacij občine, predsednik CK ZKS Franc Popit, predsednik republiškega odbora ZRB NOV Janko Rudolf, republiška poslanka Jože Lesar in Jože Telič in drugih, poslovalo v veličastnem sprevodu od narodnega heroja Alojza Popka-Vandka.

O liku človeka-borca so na žalni svečanosti v Cerknici govorili narodni heroj Jože Borštnar, nekdanji komisar Cankarjeve brigade, Bojan Polak-Stjenka, nekdanji komandant Gubčeve brigade, in domačin prvoborec Anton Pirc.

Ljubljancani se še danes spominjajo tistih pomladnih dni leta 1942, ko so partizani prodrli na »Marostu« prav do bivšega italijanskega bloka. Ljubljana je tiste dni o partizanih veliko govorila, okupatorje pa je prevzel paničen strah. Toda nihče ni takrat vedel, kdo je partizane pripeljal

na blok. To je bil krimski bataljon, ki ga je vodil narodni heroj Tone Vidmar-Luka. Njegov namestnik pa je bil Lojze Popek-Vandek. Takrat je z juriši prodrl po Izanski cesti do ljubljanskega bloka in teren pred Ljubljano je ostal vse do velike italijanske ofenzive julija 1942 osvobojeno ozemlje.

23-letni mladenič-borec je moral darovati življenje na žrtvenik domovine, ko ga je okupatorjeva krogla iztrgala iz vrst borcev-tovarišev.

Lojze Popek-Vandek je bil rojen leta 1920 v Bezuljaku pri Cerknici. Kot mlad kmečki sin je bil med prvimi organizatorji narodnoosvobodilne borbe v svojem okolišu.

Med mladino je organiziral prve prostovoljce za partizane, zbiral je orožje, vršil sabotažne akcije. Že novembra 1941. je uspešno pripravil napad na Bezuljak, kjer je njegova partizanska edinica pobila 15 Italijanov

in zažgala skladišče streliva. Kmalu nato je postal komandir Koželjske čete v Šerčerjevem bataljonu. Prisostvoval je pri napadu na Verd pri Borovnici. Marca 1942. je vodil težke borbe v Italijani na sektorju Golo-Mokro. Od aprila 1942. je bil namestnik komandanta krimskega bataljona. Ob ustanovitvi Šerčerjeve brigade je postal komandant III. bataljona. Z njim je vodil uspešno likvidacijo belogardističnih postojank Škocjan pri Turjaku, Topol na Blokah ter druge boje pri Ustju, Boštici, Bonetih, Lužarjih, Rogu itd. Padel je kot namestnik komandanta Cankarjeve brigade v času četrtne sovražne ofenzive pri Sv. Križu nad Dvoriščem v Zumberku.

11. maja so borci položili posmrtno ostanke narodnega heroja Vandka, ki so jih prepeljali iz Zumberka, v skupno grobnico padlih na cerkniškem pokopališču z vsemi vojaškimi in civilnimi častmi.

Slovo od narodnega heroja Vandka je bilo izkazano z vsemi častmi

NAGRADE PREJMEJO

1. nagrada 100 din — Bogovčič Zlatko, Cesta 4. maja 92, Cerknica

2. nagrada 50 din — Mira Drobnič, Občinska konferenca SZDL, Cerknica

3. nagrada 25 din — Najger Ivan, Notranjska 19, Cerknica

4. nagrada 25 din — Braniselj Cveta, Dolenja vas 15, Cerknica

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE IZ 18. ŠTEVILKE

ut, prvi maj praznik dela, organizator, roman, balzam, garant, mtt, Tatai, PU, Iberi, ČK, a, vkv, stop, norik, eocen, asocialen, anina, Slovenka izpit, D-dur, ica, telo, ar, knap, LTH, o, ike, aga, arena, e, BB, TT, stap, tvid, tir, Aimee, r, Ine, Iga vas, mv, d, kod, šibek, al, pa, osa, boa, orade, Pgr, Insa, srobot, č, dvom, l, oreh, gostinstvo, Laos, g, adresar, Bt, LIV, o, antika, vat, tri, aerostat, j, Nil, pristna, LM, r, nutar, e, otepen, Kiel, Karel, rano, Majda, lev, I, Estonka, Ina

BRESTOV OBZORNIK — GLASILO KOLEKTIVA BREST CERKNICA — Glavni in odgovorni urednik Danilo Mlinar — Urejuje uredniški odbor: Stefan Bogovčič, Vojko Harmel, Janez Hren, Franc Hvala, Tone Kebe, Jožica Matičič, Danilo Mlinar, Franc Tavželj, Dušan Trovovšek — Tiska Železniška tiskarna, Ljubljana

Tekmovanje mladink v krosu

Pokali, namenjeni najboljšim

Člansko tekmovanje v odbojki

DELA V SKE I GRE BREST 1969

Razmišljanje šahistov pred odločitvijo

Mopedisti na startu

Natančnost je odločila zmagovalca

Podelitev pokalov in diplom zmagovalcem